

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre 24 korona,
 Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona,
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 Hasábolás perit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesül-
 tásnak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 32.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság
 Községi főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, március 20.

Súlyos orosz vereség Délkelet-Galiciában.

Budapest, március 19. (Hivatalos.) Kárpátokban Lupkow és Smolnik területén élénk ágyuharc folyik. Oroszoknak Balgródtól délnyugatra fekvő magaslatokon megindított éjjeli támadását rövid tűzharc után visszavertük.

Délelőtt nagyobb ellenséges erők megtámadták állásainkat Uzsoki szorosától északra. Ezeket a támadásokat, úgy mint 14-én, tegnap is ellenség súlyos veszteséggel mellett visszavertük.

Délkelet Galíciai osztagvonalon délelőtt elkezeredetten harcoltak. Ellenségnek ezuttal állásaink közepe és bal szárnya ellen indított számos támadása derék csapataink szilárd és állhatatos magatartásán mindenütt megtört. Ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett. Támadás színterét elborítják a halottak. Ellenségnek öt tisztjét és 500 főnyi légénységét lefegyvereztük és elfogtuk.

Nyugatgalíciai és lengyelországi arcvonalon nincs változás. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Orosz osztagok Memelben.

Berlin, március 19. Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Champagnében franciák két részleges támadása La-Mesniltől északra és Bead-Sejourtól délre ismét megihusult. Két tisztet és hetven főnyi légénységet elfogtunk. Visszavert ellenség hatásos tüzelésünkben súlyos veszteségek után állásaiba visszavonult.

Verduntól délkeletre franciák több helyütt előretörték. Veuve sikon visszavertük őket. Maas magaslatok keleti szélén még folyik a harc.

Keleti hadszíntér:

Memelnél a helyzet még tisztázatlan. Ugy látszik, hogy gyenge orosz osztagok behtaoltak Memelbe. Ellenrendszabályokról gondoskodtunk.

Piszek és Orziye közt, valamint Prasznisztól északkeletre és nyugatra oroszok öszes támadásait visszavertük, részben ellenség igen súlyos veszteségei mellett.

Visztulától délre a helyzet változatlan. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Bucsu a fehér kenyértől.

Arad, március 19.

Gyermekkorunkból maradt egy vers emléke, a gyerekről. A ki özvegy anyját faggatja, hogy miért olyan fekete a kenyér, a mely az asztalra jut. Akkor a szegénység hirdetője volt a fekete kenyér, — most a magyar anya egész mást mondhat a fiának, ha a fehér kenyérnek hiját érzi. A barna kenyér, a melyet most eszünk, a melyet most kell ennünk, olyan tisztos, becsületet hirdető szín, mint a munkától megsötétült embernek arczine. A barnakenyér — mindenkinek egyforma barna kenyere — azt az érzésközösséget jelenti, amelylyel a háboru minden nehézségével a küzdelmet felvesszük. Nem jelent nélkülözést, hiszen a kukoricaliszttel kevert kenyértől senki se hal éhen, csak lemondást, elszokást olyasvalamiről, a mit eddig a kényelemhez; a mindennapos élethez tartozónak hittünk. Másként kell berendezni az életet, a minthogy a nélkül is tagadhatatlanul más a háboru óta.

Más. De ha nem kísérné az a gond, a mellyel a harcúterén levő fiainkat kísérik, ha nem sötétítene el az árnyék, a melyet az elesettek után viselt gyász borít egy-egy családra, ha nem hiányoznák a családító, a munkás kéz, — akkor azt lehetne mondani, hogy ez az élet tartalmasabb, komolyabb a réginél. Egy új életmódnak nehéz iskolája, a melynek átalakító hatása bizonyára megmarad a háboru után való időre. Mennyi léhaság pusztult ki, mennyi könnyelműség veszett el, és mennyi elpuhultság változott át testi és szellemi energiává! Nemosak a bevonult népfölkelő, a ki az első gyakorlatokon, vagy az első menetelnél meg-

lepelve veszi észre, hogy milyen könnyen bír el órákhosszat tartó megterhelést, amelytől azelőtt biztosan izomlázat kapott volna, hogy milyen nyom nélkül viseli el a szervezete a bőrig ázást, a mely azelőtt a tüdőgyulladás veszedelmével ijesztette volna, hogy milyen könnyen bírja el a katona-ételt, a melytől azelőtt neurasteniás gyomra megijedt volna, — a polgári életben ép ilyen könnyen hozzá edződhetünk mind ahhoz, a mi azelőtt elképzelhetetlen lett volna. És rövid idő alatt urrá lesz rajtunk a fegyelem, a mellyel a háboruval járó mindenféle rendeleteknek és tilalmaknak alávetjük magunkat; ha azelőtt a hatóság kijátszása volt a virtus, most elől fogunk járni abban, hogy melyikünk követi becsületesebben az indokolt parancsot és rendeletet.

Be fogjuk jelenteni a lisztünket és holnaptól kezdve nem eszünk mástéle kenyeret, mint a melynek lisztjében csak felerész a buzaliszt. Ez a hadikenyer; minden lelkiismeretes magyar embernek kenyere. A fehér kenyér csupán nemcsak fényezés lesz, nemcsak tiltott dolog, de olyan kivétel, a melylyel mindenki önmagát bélyegzi meg. Nem szükséges, hogy a hatóságok a pékműhelyeket, a boglyakemencéket ellenőrizzék. Minden magyar házon, minden magyar lakáson ott áll az iratlan, de mégis olvasható figyelmeztetés: „ha százezren és százezren az életüket nem sajnálják a hazáért, — mit érdemel az olyan, a ki még a fehér kenyeret is sajnálja a hazáért, a győzelem biztosításáért?”

Végül is minden a megszokás dolga s a mi ma szokatlan, a dolgok

természetes rendje lesz egy hét, vagy egy hónap múlva. Eszébe se jut senkinek a friss patyolat cipő után sóvárogni, hiszen, ha egyebet nem venne el tőlünk a háború, akkor nem lenne ok a panaszra. Minél jobban ragaszkodunk a fekete kenyérhez, annál biztosabban közeledik a nap, a mikor a diadalmas béke ünnepi ebédjén az első fehér kenyeret újra viszontláthatjuk.

Elismerés az aradi hadkiegészítő parancsnoknak. Jékey vezérőrnagy, a temesvári katonai parancsnok helyettese, ma megjelent parancsában rendkívül meleg hangon fejezi ki dicsőítő elismerését a legmagasabb szolgálat nevében Kemény Ede tábori főpaprak a békében és háborúban teljesített kiváló szolgálatai elismerésül abból az alkalomból, hogy Kemény Ede a harotérre vonult. Ugyancsak dicsőítő elismeréssel emlékezik meg *Denille* Károly temesvári őrnagy, *Pálffy* Szilárd 33. gyalogezredbeli százados, az aradi hadkiegészítő parancsnok, *Vokalek* Arnold 43. gy. e. százados és *Ring* Gyula 46. gy. e. százados kitűnő szolgálatairól. Külön dicsőréttel és elismeréssel szól a parancs *Sebők* Kólos dr. temesvári hadbíró századosról, aki a háború kezdete óta, mint katonai ügyész és igazságügyi referens nehéz és sokoldalú teendőit mindenkör páratlan szaktudással, nagy körültekintéssel és különös ambícióval látta el.

Közvetlen kábelösszeköttetés London és Szentpétervár között? A Morgenbladet levelezője jelenti Kirkenesből? Az angolok az utóbbi időben Skócia északi partjától Észak-Norvégiát megkerülve, egészen Alexandrowskig, a Murman-parton közvetlen kábelt tekertek le. Ezt a hirt a norvég gőzösök kapitányai is megerősítik, a kik utjukban angol hajókkal találkoztak, melyek a kábel-lefektetést végezték. Alexandrowskban néhány hét óta ötven angol mérnök dolgozik a kábelberendezésen. A kábel állítólag már teljesen elkészült, a minek jele az, hogy február eleje óta mindazok a sürgönyök, a melyeket Oroszországból Angliába küldtek, nem értek az Észak-Norvégiában levő Vadsöbe, a honnan tudvalevőleg továbbították a sürgönyöket. Alexand-

rowskából tovább fektetik le a kábelt Szentpétervárra, úgy, hogy talán már a legközelebbi jövőben London és Szentpétervár között is közvetlen kábelösszeköttetés lesz.

Bajok a balkáni királyfiakkal.

(Merényletterv Sándor szerb régens ellen. — A haldokló Daniló. — Szerbiában pusztit a kiütéses tifusz.)

Távirat tudósítás.

Szófia március 19.

A Kambana értesülése szerint Pasios szerb miniszterelnök ellentétbe kerülve a trónörökösrel, felkérte Péter királyt, hogy szüntesse meg a trónörökös régensségét.

Szófia, március 19. Az Osmanischer Lloyd jelenti: Macedoniában letartóztatottak több embert, a kiket az a gyanu terhel, hogy összeesküvést szőttek Sándor trónörökös élete ellen. Ezeket az országból száműzték és birtokukat elkobozták. A letartóztatottak száma Doiranban mintegy 30, Kocsanában 50, Isztipban 70; valamennyien mohamedánok a kiket Üszkübbe szállítottak, a hol törvényt fognak ütni fölöttük. Ugyanezen kerületekből több mint háromszáz bolgárt is letartóztatottak és Egripalánkába vittek; eilenők is az összeesküvés gyanuja merült fel. Monasztirban is letartóztatások voltak ezen ügygyel kapcsolatban. A letartóztatottak családtagjait vagyonaik lefoglalása után Monasztirba szállították. A letartóztatott bolgárokat és mohamedánokat, hír szerint. Üszkübben és Egripalánkában agyonlőtték.

Daniló súlyos beteg.

Milano, március 19. A Corriere della Sera jelenti Cettinjaból: Daniló trónörökös súlyos vakbélgyulladásban szenved és fejfájására sok remény nincs, mert nincsen kéznél specialista orvos. Hírhíre azonban nem igaz. Daniló esetleges halála után a szerb-montenegrói egyesülésnek főakadálya fog megszűnni, miután Mirkó herceg, aki a délszláv eszme egyik leglelkesebb híve, nem aspirál a trónra.

Szerbia fele lakossága elpusztul.

Berlin, március 19. A Börsen Courir-nak jelenti Londonból. A Daily Chronicle közli Sir Thomas Liptonnak az angol Vöröskereszt-hez intézett levelét, melyben a szerb állapotokat festi. Elmondja, hogy szinte lehetetlen látni azt a helyzetet, melybe az országot a tifuszjárvány döntötte. Valamennyi kórház zsúfolásig tele van beteggel. Ryan doktor, aki az amerikai kórházi osztály vezetője, amelyben 2900 beteget kezelnek, kijelentette, hogy ha valami módon utját nem tudják állani az epidémia, akkor Szerbia, lakosságának több mint fele el fog pusztulni ebben a szörny nyavalyában. A Ghevgeli-kórházban hiányzik a matrac és a takaró s a betegek ruhástól fekszenek a szalmán. Az ottani tizenkét ápolónővér közül kilencen, a hat orvos közül pedig hárman megbetegedtek tifuszban. Nis szintén zsúfolva van tifuszos beteggel és a járvány a szerb főhadiszálláson: Kragujevacban is dühög. Belgrádban is nagyon sok a beteg. A kragujeváci csendőrkaszárnyában hatszáz beteg van és csak egy ápoló. Az osztrák-magyar hadifoglyokat ápolói szolgálattal szoritották. Az egész országban nagy hiány van orvosokban és orvosszerekben, úgy, hogy lehetetlen elfojtani a járványt. Lipton azzal végzi levelét, hogy még sohasem volt ország, amely oly veszedelmes helyzetbe került volna, mint Szerbia.

Róma, március 19. A Nisben megjelenő Tribuna közli, hogy Lady Paget, az angol követ felesége, a ki férjének elutazása után Üszkübben átvette az angol egészségügyi csapat vezetését, a járványos betegek táborában, kiütéses tifuszban megbetegedett. Sir Paget tegnap Szófián át Londonba utazott.

Orosz fegyverszállítmány Szerbiának.

Galac, március 19. Tegnap hajnalban négy órakor ismét egy fellegyverzett orosz kereskedelmi floita haladt át a galaci kikötőn Szerbia felé. A hajók, a melyek élelmiszert és muniációt vittek, nyolc tengerrel megrakott uszályt is vontattak maguk után. A hajók Reniben, az oroszok dunai kikötőjében rakodtak és szállítmányukat Prahován (Szerbiában) fogják partra tenni. Az orosz hajók nevei Patriotus, Serbia, Beszarabee, Sv. Sergis, Graf Ignatief és Romania.

Korbuly László honvédhuzár főhadnagya.

Molnár Ferenc, az Est haditudósítója írja az aradi előkelő társaságban jól ismert és szimpatikus tisztról a következő izgalmasan érdekes kalandot.

A harmadik, szegedi honvédhuzár ezred főhadnagya, Korbuly László ur arra vállalkozott, hogy néhány huszárral átvágja magát az orosz vonalon és elmegy ötven kilométernyire az ellenség háta mögé, megtudni valamit, a mit a hadsergparancsnoka tudni akart, aztán megint visszajön. Az, hogy „aztán megint visszajön”, ezuttal fontosabb része volt a vállalkozásnak, mint az, hogy egyáltalán elmegy. Kiválasztott a huszárai közül huszart. A huszarak akkor már pistákon ültek. Pistának nevezetik a szákmányolt kis ikklábu, komikus-fejű orosz-lengyel ló, a kunikl, a mely — ha lóról lehet ezt mondani — gunyos nevetéssel tűri az éhséget, szomjuságot, hideget és fáradtságot. Az oroszországi lengyel, mikor nógatja, azt mondja neki: „hista! hista!” Ezért neveztetik pistának magyar közhuzári körökben.

Sötét este indultak el, nagy barna köpenyegükbe burkolózva, a fejükön hazuiról kapott bősapkákkal, úgy, hogy aki nem ment a kölkükbe, nem látta meg rajtuk, hogy huszarak. Egyszerre csak megáll velük Korbuly főhadnagya ur és tizet visszaküld közülük. Azt

mondja, neki sok husz lovas. Marad tehát tiz, vele együtt tizenegyen vannak arra, hogy az egész orosz seregen keresztül az ellenség háta mögé kerüljenek. A tizenegy lovas között egy volt, aki oroszul tudott: Fail huszártizedes. A tizenegy embernek az egész uton nem volt szabad egymáshoz egy hangos szót szólania, mert ez elárulta volna őket.

Lovagolnak az éjszakába az oroszok felé, jön szembe egy tábori őrség. Öt ember. Megszólítják a huszárokat, mindig csak Fail felel, a többi hallgat, gyanus nekik az ügy, erre a huszarak körülveszik az öt orosz, elszedik tőlük a fegyvert, elviszik magukkal a tábori őrséget. Ez az őrség összeköttetés lehetett két csapat közt, mert azzal, hogy ezeket elfogták, már át is jutottak a vonalon. Mikor kivirradt, elbujtak. Mikor megint este lett, mentek tovább az öt fogollyal. De cipelni, etetni kellett őket, hát néhány nap múlva egyenként szélnek eresztették őket elhagyott vidékeken, a hol már nem árhattak. Most már az orosz sereg mögött voltak, így mentek tovább a céljuk felé, nappal bujkálva, éjjel rejtett utakon térkép után nyargalva.

Korbuly főhadnagya ur végre megtudta a Visztulánál, amit tudni akart és akkor elkezdődött a munka nagyobbik része, — hazamenni a jelentéssel. Jönnek hát visszafelé. Veszélyek közt, csak a tarisznyából táplálkozva, senkivel szóba nem állva, egymással is csak nagyritkán suttogva, hogy a magyar szó el ne árulja őket. Valahogv csak ment a dolog, a míg el nem

érték az orosz harevonat hátát. Ott már melegedni kezdett.

Egy napon megszállanak egy majorban. Fail tizedes oroszul kér lakást, nappal a usznak egy kicsit, alkonyatkor el akarnak inni. Azt mondja az első huszár, aki kidugta az orrát a majorból:

— Gyönnék.

Valóban „gyöttek”, egy orosz kadét, tizenegy emberrel. Egygyel voltak többen mint ok, hiába, az orosz még ezt se adja egy kis tulerő nélkül. Az orosz kadét civilben gazdasági tiszt volt, mint a majorosnak mondta. Bana a majorban egyszerre csak farkasszemét nézett egymással a tizenkét orosz és a tizenegy huszár. A baj az volt, hogy a tizenkét orosz a major átvizsgálásra küldték, mert jelentésük volt arról, hogy nagyobb osztrák-magyar lovascsapat bujkál az orosz vonal mögött. Elretekük nagyon vigyáznak, mert a lovasságnak ilyen tén felhasználását éppen ok kultiválják a legjobban minden hadsereg közt. Ok az ilyen háttüri való lovasportyázást nabjeg-nek nevezik és szolgálati szabályzatuknak, a híres Usztav-nak egész fejezete szól erről. A tőkélyre ezt a harci formát Miscsenko tábornokuk vitte a japán háborúban. Csakhogy ő egy egész dandárral portyázott, néhány ezer lovassal, azt az orosz el se merte képzelni, hogy a mi lovas „hadseregcsoportunk” Korbuly urból és tiz huszárból állt. A szegény tartalékos gazdasági tiszt és tizenegy katonája is azt hitte, hogy Korbulyék annak a nagyobb csapatnak csupán előreküldött járőrje. Némi nyilatkozatokat tet-

Három cirkálót elsüllyesztettek a törökök.

(Jól védekeznek a Dardanella erődök. — Elfoglalt görög szigetek.)
— Távirati tudósítás. —

Konstantinápoly, március 19.

A főhadiszállás jelenti: Délelőtt féltizenkét órakor tizennégy ellenséges páncélos hajó tüzelni kezdte a Dardanella ütegeit. Délután félhárom órakor a páncélos hajók egy része tüzelésünk elől visszavonult, míg nyolc páncélos hajó délután öt óráig folytatta a bombázást nagy időközökben. **A Bouvet francia páncélos cirkálón kívül egy ellenséges torpedónaszád is elsüllyedt.** Egy Irresistible típusu angol páncélos hajó harc képzetenné vált, egy Cornwall típusu hajó pedig megsérült és kénytelen volt a tűzvonalból visszavonulni.

Konstantinápoly, március 19. A török Milli-ügynökség jelenti: **Azt a két angol páncélos cirkálót, amelyek már előbb megsérültek, török ütegek tüze ma éjjel elsüllyesztette.** Egyik az Irresistible-típushoz tartozott, másiknak neve Afrika. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Angolok a görög szigetekon.

Konstantinápoly, március 19. Az Osmánischer Lloyd tudósítója a Dardanellák ostromáról és az odaérkező hírekről a következőket jelenti:

Március 15. Ma éjjel két támadás történt a legküsőbb bejáratok ellen. Ezeket a támadásokat könnyen vetették vissza. Az éj lepe alatt a Nagara-szorosig sikerült az Amethyst hajónak előretörnie, heves és kötséghesett küzdelem után az Amethystet teljesen tönkretettük s az csak nehezen tudott biztos révbe menekülni. Az Agamemnon Maltába vitték és a Jean Barth nevű francia hajót Toulonba. Mindkét hajó olyan természetű sérüléseket szenvedett, hogy május előtt nem lesznek ismét harc képesek. Az Aegei-tengeren egy megfelelő kisebb szigeten hajójavító-műhelyt voltak kény-

telenek felállítani az angolok, mivel a sérülések nap-nap után olyan természetűek, hogy állandó foglalkozást nyújtanak a műhely személyzetének, sőt alig győzik a munkát. A lemnoszi szénállomást, miután több ízben felgyújtották, szintén egy távolabbi szigetre fogják áthelyezni. Lemnos-szigetén kétezer angol a görög hatóságokat elűzte. Els elleni Görögország tiltakozást jelentett be ugyan, azonban kevés joga van ahhoz, lévén Lemnos még török fenhatóság alatt.

A sztrájkmozgalom véget ért, de busásan fizettek az angolok a sztrájkolóknak és kötelező ígéretet tettek arra nézve, hogy a jövőben az aknák kihalászását nem folytatják az eddigi eréllyel és ilyképen kimélni fogják embereik életét.

Szmirna előtt, a Pallavtok erőd és a Janjuitz fok ellen erős éjjeli támadást intézett ma az ellenséges flottá. Nagy küzdelem után két francia hajót elsüllyesztettünk, mivel ezek az ötszörös aknasoron nem tudtak áthatolni. Angol hydroplánok egész éjjel eredmény nélkül bombázták Szmirna erődítményeit.

A Daily Telegraph ma ideérkezett száma hihetetlen valóságokat tálal fel olvasóinak. A tudósítás szerint a Dardanellákon hid vezetne át és pedig Sarna-Kalehtől négy kilométernyire északi irányban. Ezt a hidat, a hiradás szerint, az angolok felrobbantották. Teljesen felesleges kijelentésem, hogy a Dardanellákon semmitse hid nem vezet át és már csak ezért sem tudhaták azt az angolok felrobbantani.

Athéni lapjelentések szerint Athénben tegnap nagyszabásu tüntetés folyt le az oroszok ellen. A tüntelést eredetileg az ott lakó törökök kezdeményezték, de utóbb a görög lakosság is lelkesen csatlakozott a tüntető tömeghez, amely végigvonult a görög főváros utcáin és az oroszok elleni kiáltásokat hangoztatott.

Szófia. A Mir jelenti, hogy az angolok megszállták Imbros, Tenedos, Lemnos, Sa-

motrake szigeteket, és ezzel az intézkedéssel meg akarják bosszulni Archipelagos kérdésében a görög semlegességet.

A török hadihajók sikerei.

Bécs, március 19. A Neues Wiener Journal jelenti Athénből: Mytilenéből jelentik, hogy egy török torpedónaszád a Dardanellák előtt áttörte a szövetségesek hajóraját és elérte a szmirnai kikötőt.

Konstantinápoly, március 19. A főhadiszállás jelenti: Ma délelőtt a Theodosiától nyugatra fekvő hajógyárakat és torpedónaszádok gyakorlóterét Krim félszigetén hajórajunk egy része bombázta és felgyújtotta.

Oroszország érdekel a Dardanelláknál.

Pétervár. A pétervári francia nagykövetnek a cári audiencián nyert benyomásai szerint Oroszország azt óhajtaná, hogy szövetségesei a jövőben nagyobb mértékben számoljanak az orosz nemzeti óhajokkal. A Dardanellák semlegesítésének angol alap gondolata csak azért nem részesült a hivatalos Oroszország ellentmondásában, mert nem akarták az ellenséget az angol-orosz ellentétek kidomborításával megörvendeztetni. Az orosz néplélek igazi hangulatát azonban Trubetzkoy herceg elítélő cikkei a legjobban fejezték ki.

A török hadsereg harcai a Kaukázusban.

Konstantinápoly. A konstantinápolyi lapok megállapítják, hogy a török front a Kaukázusban mindinkább benyomul orosz területre. Batum vidékén minden orosz tömegtámadás kudarcot vall. A törökök tért nyernek Egyiptomban is, ahol az angolok tizenötezer angol katonát vontak össze, az indiai katonákat pedig Franciaországba szállították. Az árnyék-khadive igen népszerűtlen, Alexandriában állandóan készenlétben áll a gőzöse, ha esetleg menekülésre kerülne a sor. A Suez csatornánál támadást várnak. A csatorna mentén a falvakat kiürítették.

tek arról, hogy a huszárok adják meg magukat, mire a huszárok ott a major udvarán és házikói közt rettenetes néma tusában levágták őket. A tusa után a huszár mind vérzett, de komoly sebesülése egynek sem volt.

Es most menni kellett innen.

A főhadnagy kiment a majorból és figyelt. Az oroszok a viaskodás közben lőttek is, úgy hogy most már biztos volt, hogy a lövések figyelmessé tették az orosz tábor. A majorban nem lehetett maradni, mert az, hogy a kádét nem tér vissza, arra készítette volna az oroszokat, hogy nagyobb csapatot küldjenek oda. Menni kellett. A major előtt haladt az országút, amely hazafelé vezetett. Lóra ültek és lassu trappban elindultak. Sötét éjszaka volt. A barna köpönyegek gallérai fülig felhajtvá, a hősapkák a szemöldökig lehuzva. Elöl a főhadnagy Fail tizedessel, mögöttük a kilenc közhuszár a kilenc pistán.

Az uton megálltak, mert messze előttük puska lövések durrogtak a sötétben. De nem harci lövöldözés, hanem valami jel: egy-egy, aztán kettő-kettő-kettő... három-három-három... valami alarm lehetett... mindegy, itt már nincs mit cselekedni, tovább, előre, feléjük. A jelentést vissza kell vinni, vagy meg kell halni. Az éjszakai derengésben nemsokára meglátták, mit jelentettek a jeladó lövések. Abban a hitben, hogy nagyobb csapatról van szó, egy egész orosz zászlóalj jött ellenünk, körülbelül ezer ember. A zászlóalj négy századra oszlott fel, az egyes századok széles rajvonalba jöttek egymás mögött: a mezőn, az

országúttól jobbra és balra, egyenesen szembe a huszárokkal.

Visszamenni? Erről szó sem lehetett.

A huszárok első ideája: „Főhadnagy ur, vágjuk át magunkat rajtuk. Vagy, vagy.”

De a négy század négy sorban jön egymás mögött. Látni az éjszaka félhomályában a négy széles vonalat, az egyes vonalak között igen nagy közökkel. Egy vonalon még át lehetne vagnia magát az embernek, de négyen...

A főhadnagy megparancsolja, hogy lassu lépésben menjenek neki az első orosz vonalnak. És a kis csapat könnyelműen, lassan, mintha otthon volna, léptet az egyre közeledő orosz sor felé. A hogy a sor jött, három-négy katonára jutott belőle az országútra. A többi jobbról-balról jött az út mellett. A hogy a huszárok lassan közbük léptetnek, az országúton jövő három-négy orosz kitér, helyet csinál a huszároknak, rájuk se néz, azt hiszi saját lovas őrajára, a mely lassan, fáradtan jön vissza valahonnan. Ők a nagy osztrák-magyar lovascsapatot keressik, mennek tovább.

— Az első soron túl volnánk, — sugja a főhadnagy a tizedesnek — csak csendesen, nyugodtan, így tovább...

Mennek, mendegélnek, némán és most már idegesen, hogy hányszor keli még sikerülnie ennek a jó ötletnek? Jön a második sor. Itt is kitérnek az országúton jövő katonák, ez már nem is olyan meglepő, mert ezek azzal a tudattal térnek ki, hogy előttük már ment egy

sor, az áteresztette ezt a par lovas, eszük-ágában sincs gyanakodni.

A főhadnagy fellélekzik, számlálja:

— Kettő.

De amott a homályban ismét fekete alakok... Jön a harmadik sor. Már a lábában éri mindenik huszár a galoppot, már szeretne nekivágni, nem lehet. Előli a főhadnagy rendületlen nyugalommal a leglassabb lépésben megy. Itt a harmadik sor. Csöndesen beszélgetve jön az orosz gyalogság, lövésre készen tartott puskával. Az országúton két katona kitér a főhadnagynak és a tizedesnek. A harmadik megáll és megszólítja az egyik huszárt. A főhadnagy szeretne rákiáltani, hogy: „ne árulj!” — de itt egy szónak sem szabad esnie. Itt a jó Isten segítségül küldte a magyar közhuszárnak azt a gyönyörű arisztokratikus gögjét, a mely odahaza békében is annyiszor jelentkezik: kérdezz valamit, ha gyalog mégy, a lovon léptető közhuszártól, vajjon felel-e? Nem felel es sa, nemcsak azért, mert nem tudott oroszul, hanem mert a huszár egyáltalán nem állítja meg a lovát a gyalogos kedvéért. Ment lassan tovább. Az orosz nevetve kiáltott valamit utána, aztán elszaladt, hogy utóljérje a többit.

— Most már — mesélték — mintha a lovakra is átragadt volna a veszedelem tudata, alig lehetett őket tartani. De mentek tovább, megfeszített idegekkel, lépésben.

Jött a negyedik és utolsó sor. Ahol a negyedik és utolsó sor jött, ott egy árok vágta keresztül az országutat. A huszárok épp akkor

Harcolnak a jövő évi orosz ujoncok is

— A kárpáti ottenziva kudarca. — A memeli rablobetörés. —
— Hivatalos távirati tudósítás. —

Budapest—Bécs—Berlin március 19.

Moraht őrnagy, a Berliner Tageblatt-ban a kárpáti harcokról szólva konstatálja, hogy az oroszok Kolomea és Staniszlau között nem tudtak elérni eredményt és óriási tömegükkel mindössze csak azt tudták megakadályozni, hogy a szövetséges csapatok északnyugati előrenyomulásának ideig-óráig gátat vetettek. Ezekben a harcokban aztán nyilvánvaló lett, hogy az oroszok már nemcsak az 1915-ik évfolyamát, hanem az 1916-ikat is frontba állították, épügy, mint Franciaország. Ez a körülmény világosabban beszél minden fogoly-statisztikánál és veszteséglisztánál. Az oroszok szorult helyzetére vall az is, hogy már munició dolgában rászorultak az amerikai szállításra. Az oroszok a négyszázkilométeres kárpáti fronton megindított offenzívájukkal is kudarcot vallottak, mert a legtöbb helyen a szorosok és hágók északi oldalára szorultak vissza.

Orosz vélemény a monarchia seregeiről.

Fern. A Ruskoje Slovo közli haditudósítójának, Mihajlovski Hubertnek következő jelentését:

— A Keleten ellenségünk: a császári és királyi sereg sokkalta rosszabb helyzetben volt, mint a németek Kelet-Poroszországban, a jól kifejlesztett vasuti hálózat fölött rendelkeznek. Annál csodálatraméltóbb az osztrák-magyar haderő szívós hősiessége, a mellyel a Kárpátokban harcol. El kell ismerni az igazságot: az osztrák-magyar főhadvezetőség, élén Frigyes főherceg tábornagygyal, nagyon jól előkészítette a téli hadjáratot a Kárpátokban.

A kolomeai áttörési kísérlet.

Bécs. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az oroszok, akiket rettenetes veszteségeik kijózanított abból a reményből, hogy kárpáti arcvonalunk

áttörése sikerülhet, most újra a leg-szélsőbb balszárnyon kísérleteznek. Csak a Pruth és Dnyeszter közt, Nadvornánál és Kolomeától északra vannak nagyobb harcok, a mi csapataink ellenállásán azonban az ellenség minden erőlködése megtörik. Csernovicnál az oroszok jelentéktelen támadásait könnyen visszavertük. A Kárpátokban legnagyobb részt csend volt.

Bukarest. Az Universul jelenti Mamornicából: Az oroszok kétszer megpróbálták, hogy csónakon keljenek át a Pruthon, de tüzéréjük hátrábbvonulásra kényszerítette az ellenséget.

Csernovicnál dörögnek az ágyuk.

Csernovic, március 19. Tegnap az ellenséges támadás olyan súlyos veszteséggel járt az oroszokra, hogy ma már alig mutatkoztak csak tegnap kapott sebaikkal voliak elfoglalva. Jelentések szerint az ellenség ebben a harcban igen sok halottat vesztett és a tüzérégi harcban több orosz ágyu és gépfegyver elpusztult. Bár az oroszok támadtak, emberünk és puszkánk sem vesztett el. Érdekes, hogy az ágyuk egész nap bömböltek, mégis mindenki nyugodtan végezte dolgát a városban.

A keletporoszországi betörés.

Königsberg, március 19. Memel felől Kelet-Poroszország északi csücskébe betört oroszoknak Oletzko körületben való garázdálkodásáról a következő adatok ismeretesek: Az oroszok teljesen leromboltak 280 tanyát, 239 lakóházat és 570 majorsági épületet. A templomok épségben maradtak. Az oroszok magukkal hurcoltak 450 embert, köztük 52 aszszonyt és hatvan gyermeket, továbbá meggyilkoltak 32 férfit és két asz-

szonyt. Félt, hogy ezek a számok még növekedni fognak. Az oroszok az összes mezőgazdasági gépeket elrabolták.

Berlin, március 19. A Wolf-ügynökség jelenti:

Kelet-Poroszországban és azon túl az utóbbi napokban ismét lehetetlen hírek voltak forgalomban, a melyek szerint az oroszok újból megszállták Kelet-Poroszország egy részét. A hivatalos jelentésekből minden beletással bíró ember megállapíthatja, hogy ezek a híresztelések nem felelnek meg a tényeknek. Az áltaiunk keleten megszállott vonal a Pili-cától a Rawka és a Bzura mentén a Viszuláig terjed. A Viszulától északra csapataink vonala így alakul:

Pioctól keletre Zurominek és Stupsk helységek felé (mind a keleti Mlavától délre), innen keleti irányban Prasznyától északra, Misziniectól délre, Koinótól délre, Lomzától északra folytatódik és Makarcánál érkezik a Bobr folyóhoz.

Innen követi a Bobr vonala az áltaiunk bombázott Osszovietől északnyugatra terjedő vidékig és tovább folytatódik az Augustowól keletre levő területig, a honnan folytatása a következő: Krasznopol, Mariampol, Pilviszki, Szaki, majd a határ mentén Tauroggenen át északnyugati irányban, tehát elejétől végig ellenséges földön.

Kelet-Poroszország legszélsőbb, északi határán, a Memeltől északra levő területen március 17-én tehát a fentemlített híresztelések után gyenge orosz csapatok törtek be. Minden intézkedés megtörtént, hogy ezeket a bandákat, a melyeket gyilkos gyújtogatóknak nevezhetünk, elűzzük.

Haragszik a cár tábornokaira.

Róma, március 19. Pétervári híradás szerint a cár élénken neheztel az Ausztria és Magyarország ellen küzdő orosz csapatok több vezénylő tábornokaira. Ez a körülmény indította a cárt arra, hogy az arcvonalon való látogatását erősen megrövidítse.

Nem üldözik (?) a zsidókat az oroszok.

Kopenhága, március 19. A hivatalos orosz távirati ügynökség illetékes felhatalmazás alapján tiltakozik ama vád ellen, mintha az oroszok Galicia, Bukovina és Orosz-Lengyelország zsidó lakosságával kegyetlenül bántak volna.

Besorozzák az orosz rokkantakat is.

Berlin, március 19. Az orosz határról jelenti a Nationalzeitung tudósítója: Az orosz hadügyminiszterium egyes katonai kerületek kormányzóhoz utasítást küldött, hogy újra kell sorozni a már egyszer sorozott honvédséget és mindazokat, akik az első sorozáson fegyveres szolgálatra ideiglenesen alkalmatlanoknak mutatkoztak, zászló alá kell állítani. A rendelet szerint nemcsak a könnyebb testi fogyatékosokat, hanem azokat is be kell sorozni, akik az előbbi sorozáson általános testi gyengeség miatt kiszabadultak. A teljesen rokkantak olyan szolgálatra alkalmazandók, hogy válthassák a harctérre küldhető emberanyagot a helyőrségeken. Egy másik rendelet arról intézkedik, hogy egyes várakból sürgősen kell ágyukat küldeni a harctérre megfelelő municióval. Ez is annak bizonyossága, hogy az orosz hadseregben már erősen érezhető az ágyuhiány.

találkoztak az utolsó sorral, mikor az árkon ugrált, másszint keresztül. Itt a főhadnagy, úgy látszik már nem bírta tovább a kínzó feszültséget, úgy, hogy sarkantyuba kapta a lovát és átugratott az árkon az orosz katonák közt. Valamennyi huszár abban a pillanatban mind ugratott és akkor az történt, hogy az egyik lebukott a lováról. Az orosz katona jószívű: őten is szajadtak oda, hogy segítsenek rajta.

Most minden azon fordult meg, hogy meglátják-e a lebukott huszár köpönyege alatt a vörös huszarnadrágot, vagy sem. Mert ha semmi más idegen egyenruhát nem ismer az orosz, a huszarnadrágot megtanulta száz esztendőre.

Korbuly főhadnagy már túl volt a veszedelmes kilenc huszárjával. En itt a harctéren nap-nap után látom a magyar tiszt viszonyát a legénységhez. Engem nem lep meg, hogy Korbuly főhadnagy megállott s vele együtt kijene lovas. Nem hagyta veszni a buszárját. És ugyanakkor, amikor ilyen gavallerosan jó volt a szegény huszárgyerekhez; egyszersmind okosan is cselekedett. Még ha lett volna gyanu, azt is eloszlatta volna azzal, hogy nem vágított el. A huszárt két orosz katona segítette fel a lovára. A vörös nadrágját nem vették észre a sötétben. Nem is nézték, hogy mi van rajta. Jókedvűen hátbavágták, amikor a lóra kapaszkodott. Aztán mondtak neki egyet-mást és otthagyták. Sietniük kellett, mert huszárokat kerestek.

A főhadnagy csapatja most már trappban ment tovább. Egy-két domb, egy-két erdő, egy-két utánuk bámuló orosz járőr — és túl voltak a vonalon. Azontul már csak a mi tá-

bori őrséinkkel kellett veszekedni, igazoiniuk magukat, aztán itthon voltak. Másnap már a jelentéssel ment a főhadnagy a hadseregparancsnokhoz. József Ferdinánd főherceg maga mellé ültette az ebédnél, úgy kellett omondania az eset minden részletét. Fair tizedes arany vitézségi érmet kapott. Ugy tudom, hogy a főhadnagy kitüntetése is utban van. „Odahaza” a lövészárokban, el lehet képzelni, hogyan fogadták a huszárok. A tisztek itt a határ orra előtt olyan jékedvűek és naivak, mint a gyerekek: a szegedi honvédszázadok tisztjei például „indiant” játszanak, indiánus nevetet adnak egymásnak és intézményeiknek. Így történt, hogy mikor a főhadnagyot a gépfegyver-osztag parancsnoka meghívta vacsorára, a vacsora helyét így jelölte meg: „az őtször-tiszszertizet lövő Vöröslábuak törzsfőnökének wigwamja.” Azért „őtször tiszszertizet lövők”, mert a géppuskájuk őtszázalós, azért „Vöröslábuak”, mert huszárok, azért a „törzsfőnök wigwamja”, mert a parancsnok az árok egy lyukában lakik és ez az egész azért van így, mert a szívük oly tiszta, mint a kardjuk.

A Korbuly-expedició tagjai pedig bocsásanak meg a haditudósítónak az elb. szélés hiányosságáért. Ha tőlük hallottam volna, pontosabb lenne. Így azzal mentem magamat, hogy a magyar tiszt nem szereti a hőstetteit elmesélni, ezt is úgy tudtam meg, hogy mikor egy érdemkeresztos huszárkapitányt megkérdeztem, mely bravurét kapta a keresztet, a maga bravurja helyett a Korbuly főhadnagyét mesélte el.

Kötélhalál vár a posztócsalókra

(Uj letartóztatások. — A katonai törvények rendelkezései. — Ügyvédek ne védjék a hazaáruló szállítókat.)

Távirati tudósítás.

Budapest, március 19.

A rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást a posztócsalók ügyében. A rendőrséget ebben a nehéz és fáradságos munkájában a közönség legnagyobb rokonszenve támogatja. Valamennyiünknek érdekünk, hogy egyetlenegy ember se maradjon rejtve azok közül, a kik ilyen alávaló módon csalták meg azt a hadsereget, a mely mindnyájunkért vérzik. Ez idő szerint az eddig megtörtént letartóztatásokon kívül még két ember van őrizetben a rendőrségen; az egyik egy fővárosi kereskedő cég beltagja, a másik pedig egy hivatalnok. Ezeket ma újra kihallgatják a rendőrségen és valószínűleg hamarosan el dől a soruk, hogy ők is letartóztatásba kerülnek-e, vagy pedig szabadlábra helyezik őket. A ma kihallgatott kereskedők ellen nem az a gyanu, hogy olcsóbb minőségű posztót szállítottak, hanem az, hogy kevesebbet, mint a mennyi szerződéses köteleességük volt.

Ujabb bűnösök a rendőrségen.

A rendőrség Marinovics Jenő rendőrtanácsos intézkedésére még tegnap délután házkutatást tartott F. Henriknek, Kiss János-utca 2/b. alatti lakásán és hivatali helyiségében is. A házkutatás, melyet Barza Béla rendőrfogalmazó vezetett, nem járt eredménnyel. A fogalmazó felmutatta F. előtt az elővezetési parancsot, amire F. bement a főkapitányságra. Itt Császik Pál rendőrfogalmazó hallgatta ki és azután őrizetbe helyezte F.-et, aki még ma is őrizetben van.

Megirtuk tegnap, hogy a posztócsalási ügybe belekeverték Horti Samut, a Bastir, Galántai és Társa cég egyik főnökét. Hortit kihallgatása után elbocsátották, mert igazolni tudta, hogy katonai szállításokba nem folyt be és hogy az egész idő alatt vidéken utazott. Ebben az ügyben a cég részéről Bastir Ernő cégtulajdonos került a rendőrségre, akit az új folyamán őrizetbe helyeztek. Bastir Ernőt ma délelőtt hallgatták ki s le is tartóztatták. A Bastir, Galántai és Társa cég hetven ezer méter szövetet szállított, amire Faragó Béla ügynök és több bank birtak opcióval, de méterenként husz fillérért leléptek. Kiderült azonban, hogy voltak olyan opciók is, melyeket méterenként egy korona husz fillérért engedték át. Tegnap Stenker Sándor rendőrfogalmazó a Nemzeti Egyesület Textil Iparművek telepén járt s a cégtől felvilágosítást kért a szállított posztók elkészítése és szortírozása iránt.

A mai nap folyamán még rendőri felügyelet alá helyeztek egy posztókereskedőt, egy katonai egyenruházati intézet tulajdonosát és egy hivatalnokot.

A rendőrség tegnap — mint megirtuk — Blum Sándor vállalkozónak a lakásán is házkutatást tartott. A házkutatás azonban negatív eredménnyel járt, úgy, hogy a rendőrség még a kihallgatását sem tartotta ez ideig sürgősnek.

Hadseregszállító-karriérek.

Ennek a szövevényes, messze ágazó bűnügynek mindenestre legérdekesebb alakja Neumann László, a letartóztatott Kálvin-téri kereskedő, aki egyike volt Budapest legismertebb embereinek. Virágzó üzletei révén nagy vagyont szerzett, még mielőtt erre a hadseregszállításra adta magát. Es egyáltalában nem

let volna szüksége rá, hogy bűnös uton szerezzon magának jogtalan hasznot a katonai kincstár megkárosításával. Budán tizenkétszobás, fejedelmi módon berendezett nyaralóban lakott.

Neumann a háboru kitörése óta szállít a hadügyi kincstár számára. Vállalkozott minden szállításra. Egymillió négyszázezer keztyűt, késmillió darab haskötőt, hatszázezer pár kapot és tömegtelen mennyiségű posztót vittek a háboru nyolc hónapja alatt a Neumann-cég kocsijai a budapesti mondur-depóba.

Mielőtt a rendőrségre vitték a bűnös kereskedőt, a rendőrtisztviselők felkutatták az egész házat, pecsét alá vették az üzleti könyveket, lefoglalták a levelezést, mely többre rugott mint hét ládára. A levelek között rendkívül sok volt olyan, ami ezekre a hadseregszállításokra vonatkozott. Kiderült belőlük, hogy Neumann nemcsak közvetlenül a katonai kincstárnak szállított posztót, hanem kisebb iparosoknak is, akik ezt a nyers anyagot feldolgozták és mint kész ruhát bocsájtották azután a katonai kincstár rendelkezésére. Neumann visszaélései miatt most ezek közül a kisebb iparosok közül is többen kerülnek bajba.

A posztópanama gyanúsítottjai között szerepel Ligeti Miklós is. Egyike volt azoknak, akik legtöbbször kerestek ezen az egész panamán. Nem is olyan régén még egészen jelentéktelen kicsiny szabó üzlete volt a Keoskemeti-utcában. Ez az üzlet csődbe ment. Azóta ügynökközléssel tengette életét. Szabóknak adott el külföldi posztógyárak megbízásából jobb és kevésbé jó árukat. Mindenfelé próbálkozott s része volt abban a vállalkozásban is, mely néhány esztendővel ezelőtt Általános Visszatérítési Pénztár címen alakult és a mely alig néhány hónapi működés után szintén megbukott. Általában szerencsétlen kezű ember volt, aki sehogyan sem tudott boldogulni. Mikor a háboru kitört, felesapott hadseregszállítóknak. S ezelőtt a néhány hónap alatt egész vagyont gyűjtött össze. A nála járt rendőri bizottság több takarékkönyvet és igen sok készpénzt foglalt le lakásán, melyet csak nemrég rendezett be teljesen ujonnan és amelynek butorai is több ezer koronába kerültek.

Milyen büntetés vár a csalókra?

A nyomozás befejeztével valamennyi embert a honvédkerületi bíróság Konti-utcai fogházába szállítják. A rendőrségen ezidőszereint tíz ember van letartóztatva.

Jogász körökben, de a közönség körében is nagy az érdeklődés az iránt, hogy a hadbíróság fog itélkezni, miután a bűnösök az állam hadereje ellen irányuló büntetést követtek el. Az erre vonatkozó szakaszok ezek:

A 327-ik szakasz a következő:

A ki az ellenséggel háboru idején, vagy a 321-ik szakasz kezdetén megjelölt (mozgósítás, lázadás) időben egyetértésbe bocsátkozik, vagy ilyen egyetértés nélkül is akármilyen cselekményben vagy mulasztásban oly célból válik bűnös, hogy az ilyen egyetértés, cselekmény vagy mulasztás, által a császári osztrák haderőre, vagy akármely azzal szövetséges hadseregre hátrány, vagy az ellenségre előny háramolják, az állam hadereje ellen még akkor is büntetést követ el, ha az efféle cselekvés módja más büntett vagy vétség jellegével bírna.

Megjegyzés: Császári osztrák haderő helyett az osztrák-magyar monarchia fegyveres hatalma értendő.

A 328-ik szakasz a büncselekmény büntetését állapítja meg. Ez így szól:

E büntett miatt mindenki, a ki annál közreműködött, kötélt általi halállal büntetendő, ha:

a) a tettes büntett kivitele céljából más, ebben a törvényben már különben is halálbüntetés terne alatt tiltott büntetett, vagy valamely, a 362-ik szakasz c), a 364., a 366. szakaszok és a 450-ik szakasz d) pontjában megjelölt bűncselekményt, vagy mulasztást követett el; vagy ha

b) a büntett által a császári haderőnek az ellenség elleni működésére nézve igen fontos hátrányt okozott.

A 329-ik szakasz a következőképen szól: Minden más esetben a bűnösök általában 10 évtől 20 évig terjedhető súlyos börtönnel — ha azonban cselekményük más a jelen törvényhez képest már önmagában véve súlyosabban büntetendő, büntett jellegével bírna, az e büntetetre meghatározott büntetéssel sújtandók.

Az eddig letartóztatottak közül kettővel hárommal szemben érvényesíthető lesz a katonai büntetőtörvénysszék 328 §-a, a mely bizonyos körülmények között halálbüntetés szab ki.

Ne vállalják a csalók védelmét az ügyvédek!

Török Sándor dr. és Nagy György dr. fővárosi ügyvédek ma beadvánnyal fordultak a budapesti ügyvédi kamarához s a beadványban a többek közt ezt mondják:

— Nagy szolgálatot fog tenni a tekintetes ügyvédi kamara az egész magyar ügyvédi karnak ha határozatot hoz, melyben kimondja, hogy a háboru tartama alatt a hadseregszállítás terén elkövetett visszaélések önkéntes ügyvédi védelme beleütközik az ügyvédi etikába s a kamara felhívja tagjait, hogy a hadseregszállítás panamistáinak védelmét önként ne vállalják. Am legyen a hazaárulóknak hivatalból kirendelt védője, de ne akadjon egyetlen egy magyar ügyvéd sem, aki anyagi haszonért önként vállalkozik védelmükre. Hivatkozhatunk itt más országoknak példájára is, de sehol sem kellett az eljáró hatóságoknak valósággal védekezni a mohó gyorsasággal, önként felajánlott ügyvédi védelmek ellen.

Tisztelettel kérjük a tekintetes ügyvédi kamarát: méltóztassék kimondani az etikai összeférhetlenséget az ügyvédi hivatás és a hadseregszállítás panamistáinak védelme között. Mi boldogok leszünk, ha a magunk indítványával is kifejezést adhatunk annak, hogy a magyar ügyvédség hatalmas zöme ezekben a nehéz, történelmi időkben is hivatásának magaslatán ragyogó öntudattal meg tud állni.

Rézgállcot kérnek a szőlősgazdák. Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete a peronospora elleni védekezéshez szükséges rézgállic beszerzésének lehetővé tétele érdekében a földművelésügyi minisztériumhoz felterjesztést intézett, melyet folyó hó 23-án délelőtt küldöttéleg fog az egyesület a miniszternek átnyújtani. Ezzel kapcsolatban az egyesület elnöksége ez uton is felhívja mindazokat a szőlőbirtokosokat, akiket ez a dolog érdekel, hogy — tekintettel a szóban forgó ügy nagy fontosságára — a küldöttélegben minél többen vegyenek részt. Gyülekezés folyó hó 23-án (kedden) délután 9 órakor, Budapesten, a Bristol szálloda kávéházi éttermében.

„Románia nem feltétlenül semleges.“

— Carp Péter akciója az Oroszország elleni támadásra. — Mi a bukaresti koronatanács határozata.)

Távirattal tudósítás.

Bukarest, március 19.

Carp Péter lapja, a „Moldova“ most megjelent második számában a következő nagy-érdekű cikket közli, amelyet valószínűleg maga a kiváló román politikus írt:

— Lengyelországban, a Kárpátokban és Észak-Franciaországban óriási csaták folynak, amelyeknek kimenetelétől a mi sorsunk is függ. És még akadnak nálunk politikusok, akik az országra és a koronára a végleges semleges-éget akarják rákényszeríteni. Ezen gyengesé- get elérülő veszélyes politika alapjául a ko- ronatanács egyik állítólagos határozatára hivat- koznak. Ezt a legendát most egyszer s min- denkorra el kell oszlatni. A koronatanács nem határozta el a semlegességet. A koron- atanács elvetette Carp Péter azon indítványát, mely Románia nyomban Németország oldala mellett harcba lépjen, egyhangúlag elvetette azt az eszmét, hogy Oroszországgal menjen és a Carp által előterjesztett javaslatot Marghilo- mannak a fegyveres várakozásra vonatkozó előterjesztésével helyettesítette. Így határo- zott a koronatanács.

Ez az igazság és egy, az országra és a trónra egyaránt veszélyes politika következmé- nyeiért azok felelősek, akik azt predikálják. Onánítás volna azt hinni, hogy egyszerű né- zői maradhatunk az európai konfliktusnak és hogy a győztes fél majd sietni fog a mi tét- lenségünket megszüntetni, legfeljebb azt remé- lhetjük, hogy mai határaink között meg- maradhatunk. Ebben az esetben azonban rop- pant nehéz helyzetbe kerülünk. Romániának ma 400 millió folyó adóssága van és további 600 milliót felelő hitelei sürgős szükségletei kielégülésére.

Ha a háború még hat hónapot tart, ezt az egymilliárdos terhet további 200 millióval kell szaporítanunk. Kinek forduljunk majd ak- kor? A legyőzött Németország nem fog segít- ségünkre sietni, a győztes Németország pe- dig valószínűleg nem fog sietni halátlanságun- kat megjutalmazni.

A hármass entente, amelynek a háború ed- dig közel 20 milliárdjába került a amelynek terhei egyre jobban növekednek, gyűszelme esetén a saját sebeinek a gyógyításával lesz elfoglalva és nem fog arra gondolni, hogy a mi szükségleteinket lényegesen redukálnunk kell. Semlegességünk mérlege tehát ez lesz: barátok hiánya kifelé, pénzügye az országban, az ipar teljes pangása az egész vonalon, nem is szólva hadseregünk létszámának apasztásáról.

Ez a szomorú, de igaz kép megváltozik, ha ott lépünk akcióba, a hová bennünket a becsü- let és az érdekeink szólítanak. A visszanyert Besszarábiával hatalmunk megnövekednék és lehetővé tenné, hogy hadseregünket és költ- ségvetésünket a normális keretek között meg- tartassuk, másrészt a halás Németország bizo- nyára hozzájárulna pénzügyi helyzetünk sza- nálásához.

Van egy fiatal uralkodónk, a kiben re- ménykedünk és a kinek két dolog után kell tö- rekednünk: az autoritás elnyerésére befelé és a bizalom megszerzésére kifelé. A semlegesség- gel ezek egyikét sem fogja elérni. Mindazok, a kik Románia akcióba lépését sürgetik, tétlen- ségünkért őt fogják felelősségre vonni. Ne fe-

lejtjük el, hogyha a Hohenzollern név büszke- séget és erőt jelent is, az egyidejűleg olyan akadályt képez, az egyik, mai barátunk szemé- ben, a melyet el kell távolítanunk.

Fenyegetik Romániát Pétervárról.

Szentpétervárról jelentik: A „Birschevije Wedomosti“ március 13. száma megfenyegeti azokat a románokat és bulgárokat, a kik a hadihelyzet felüli véleményüket kizárólag né- met lapjelentések után alkotják meg.

A lap megjegyzi, hogy egy pillanat- nyi változás Fortuna szeszélyében elegendő arra, hogy a semleges Balkán államok igazi természetük legainikusabb formájában mutat- kozzanak.

Végül — mondja az orosz lap — hogy a Balkán népek kedvét örökre elvegyük márték- telen követelések és vakmerő kalandok meg- kísérlésétől, Oroszországnak szilárdul meg kell a lábát vetnie a Balkánon.

Bukovinán át Romániára vágyód- nak az oroszok.

A „Bukarester Tagblatt“ március 17-iki száma Bukovinai tudósítójának alábbi érdekes sorait közli:

— „Mit jelent az oroszok hallatlanul szívós törekvése, hogy Bukovina területét elfoglalják? Miért akarják mindenáron karmaikat Bukovina földjébe belevájni? Hogy azután erről az or- szágról Románia részére lemondjanak? Hol van az a naiv ember, aki ezt elhiszi? A titok, ha ugyan ez a román kormány előtt titkot ké- pezett, hála egy, a volt csernovici kormányzó Eivreinoff környezetéből való magas személyi- ség nyilatkozatának, most kiderült. Ez a sze- mélyiség Gerovszky bizalmasai közül való, aki arról ismeretes, hogy mindig híve Oroszország bukovinai aspirációinak. Nyilatkozatát még az orosz invázió idején tette egy előkelő bukovi- nai román előtt. Amikor a beszélgetés a tér- képrek a háború utáni megváltoztatására tere- lődött, Gerovszky így szólt:

— Azok az áldozatok, amelyeket az oro- szok Bukovina elfoglalásáért hoznak, nézetem szerint dus gyümölcsöket eredményesnek. Min- nek a földnek orosszá kell lennie, mert Orosz- ország életérdekei megkövetelik a Szereth és a Pruth egész hosszának birtokát!

A Bukarester Tagblatt ehhez a következő megjegyzést fűti:

— Az oroszok tehát a Pruth uralmára tö- rekcsenek, a folyó hosszában, egészen Galat- zig. A Dardanellák után most a Pruth felé nyújtják ki karjaikat, hogy azután holnap ben- nünket ragadjanak torkon a Duna torkolatá- nak és hosszának átengedéseért, miután a Pruth birtokában immár hivatkozhatnak arra a nagy szükségletre, amelyet nekik a Duna képez.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (általános)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Aradi háziasszonyok a hadilisztról.

(Március 20-tól felében kukoricaliszttel készül a kenyér. — Nem kell-e tantolyam a kukoricaliszttel főzéshez?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 19.

Holnap lép életbe az a miniszteri rendelet, amely elrendeli, hogy a lisztet ezentul ötven százalék kukoricaliszttel kell keverni. A kevert liszt felhasználásáról meglehetősen tájékoztatlan- ság uralkodik a háziasszonyok körében, sokan nem tudják, miképpen kell a kukoricaliszttel bánni, de remélhetőleg hamar hozzászokik a közönség az új liszthez, annál is inkább, mint- hogy hazafias kötelessége mindenkinek a mi- niszteri rendelet utasításainak pontos betartása. Kérdést intéztünk az aradi jótékony egyesüle- tek vezetőihez, hogy az általuk fenntartott jó- tékony intézmények működését mennyiben befolyásolja a kukoricaliszt és hogy ők, akik a nagyobb arányú főzésnél tapasztalatokat sze- restek, milyenek találják a használhatóságát.

Özvegy Purgly Lajosné, a Polgári jóté-kony nőegylet fővédasszonya, a Nők Otthoná- nak vezetője a következőket mondta erről a kérdéstről:

— A Nők Otthonában már egy hét óta használjuk a kukoricaliszttel kevert lisztből készült kenyeret és mondhatom, teljesen meg- felelő a kenyér, nagyon jó íze van. Azt gon- dolom, háziasszonyaiknál sem fog különösebb gondot okozni a kukoricaliszt. Minden nagyobb nehézség nélkül lehet a lisztet használni és hihetőleg nem lesz vele semmi baj. Idáig csak a kenyérnél alkalmaztuk, hogy egyébként mi- ilyen lesz, azt biztosan még nem tudom, de azt hiszem, minden tekintetben meg fog felelni. Talán a tészta gyúrásnál még kell tapasztala- tokat szereznünk, de dagasztásnál élesztő- vel keverve már nagyszerűen használható a hadiliszt:

Róka Józsefné, a Katholikus Háziasszonyok Szövetsége aradi fiókjának elnöknője ezeket mondta el:

— Az általunk ellátott árvaházban termé- szetesen ezentul a kukoricalisztet fogjuk hasz- nálni, körülbelül huszonhét árva gyermeket gondozunk és már holnap be is jelentjük a városházán lisztszükségletünk mérvét. A házi- asszonyok körében azt gondolom, nem fog sok gondot okozni az új liszt, nem tartom szük- ségesnek, hogy például tantolyamot nyissunk a hölgyek számára a kukoricaliszttel való bánásról. Aki idáig otthon sütötte a kenyeret, az ezután is tudni fogja, hogyan kell, aki pedig a péknél vette, az most is csak ott fogja venni. Tortákat, finom tésztákat pedig ép úgy is lehet csinálni a kukoricalisztből, mint más lisztből.

Szabó Albertné, az izraelita jótékony nő- egylet elnöknője a következőket mondta:

— A nőegyletet, illetve az általunk fenntartott népkonyhát nem érinti már közlőrl a kukoricaliszt kérdése. Már csak pár napig tartjuk ugyanis nyitva a népkonyhát és így nem volt szükség rá, hogy behatóbban foglal- kozzunk a kérdéssel. A kenyérben egyébként már azelőtt is használtunk keverve kukorica- lisztet.

Tisza István gróf Arad élelmezéséért

(Küldöttség a miniszterelnöknél. — Biztosítják a polgárság hus és zsirszükségletét.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 19.

Tudvalevőleg Arad város márciusi közgyűlésén elhatározta, hogy az aradi mészárosokkal és hentésekkel konzorciumot alkot oly célból, hogy a város polgárságát a háboru alatt megszakítás nélkül el tudják látni a hussal. A konzorcium első teendője az volt, hogy a város áprilisi husszükségletét biztosítani tudja. Az a jelentés érkezett a gazdasági ügyosztályba, hogy egy nagyobb marhaállomány e hó folyamán eladásra kerül Arad közelében. Ez a marhaállomány körülbelül másfél hónapra tudná fedezni a polgárság husszükségletét. A nagymennyiségű élőállatot azonban a földmivelésügyi miniszterium segítségével nélkül nem tudnák megszerezni Arad városa részére. Varjassy Lajos dr., a Kereskedelmi és Iparkamara titkára és Lócs Rezső helyettes polgármester tegnap felutaztak Budapestre, hogy ehhez az akcióhoz megnyerjék úgy Tisza István gróf miniszterelnöknek, Arad országgyűlési képviselőjének, mint Ghillány Imre báró földmivelésügyi miniszternek a támogatását.

A kéttagú küldöttség ma reggel érkezett Budapestre és első utjuk a miniszterelnökhöz vezetett. Előadták a város tervét, amelyet a miniszterelnök igen életrevalónak tartott és kijelentette, hogy megvalósításában támogatni fogja Arad város polgárságát. Az említett nagyobb marhaállomány megszerzésére vonatkozólag is kijelentette a miniszterelnök, hogy Arad feltétlenül számíthat képviselője közbenjárására.

Innen Ghillány Imre báró földmivelésügyi miniszterhez mentek, aki ugyanolyan választ adott, mint a miniszterelnök. Kijelentette, hogy Arad hatósága erre a nagymarhaállományra feltétlenül számíthat. Varjassy Lajos dr. és Lócs Rezső ezután arra kérték a minisztert, hogy legyen segítségére a városnak a zsirszükséglet megszerzésében is, Ghillány báró kijelentette, hogy módjában van a kormányának Arad város eme kérését is teljesíteni; azt egyelőre nem árulhatja el, hogy honnét áll rendelkezésére az országnak nagyobb zsirszükséglet, de már eleve is kijelenti, hogy a város eme kérését is teljesíti.

Névnapi ajándék

a háborus esztendőben.

(Egy aradi urinó küldeménye kedves rokonának.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 19.

Ujházi Edének tulajdonítják azt az ötletet, hogy egyik ifjúkori ideáljának, aki rendkívül vágyott egy Zsolnay vázára, küldött is ilyet, selyempapírosban, de amikor a pókhálószerű borítékot az imádott angyal lefejtette a majolikáról, elhűlve látta, hogy a töredék. A mester egy darabokra tört vázát vásárolt és annak minden darabját külön csomagolva küldötte el szíve szerelmének.

Tegnap egy előkelő aradi kereskedőhöz beállított a hordár. A kezében gondosan csomagolt dobozt tartott és miután meggyőződött arról, hogy csakugyan magának a címzetinek nyújtja át a féltve őrzött küldeményt, amelyre a kapott parancs értelmében úgy vigyázott, mint a két szemére, alismervényt kért az átvételről.

— Azt mondják kérem, hogy csak recept ellenében hagyhatom itt a csomagot, mert nagyon értékes portéka van benne.

A kereskedő ki is állította az átvételt igazoló irást és még sarkon sem fordult a hordár, mohón hozzálátott, a gondosan lepecsételt és leragasztott doboz felbontásához.

A papíros boríték lefejtése után még öt pecséttel lerögzített selyem fonalat kellett eltávolítani és csak ezután emelhetette le a doboz tetejét, amely egy levelet takart.

— Kedves Sándor! Nevednapjáról olyasvalammal óhajtottam megemlékezni, amit ma egy Rothschild se vehet magának. Örülj neki és légy oly boldog, amilyenek mi mindnyájanak látni óhajtunk. Szerető nagynénéd. X. J-né.

— Na ez csakugyan aranyos nagynéni, gondolta a kereskedő, akit nagynénje, egy előkelő aradi nagyiparos olyasvalammal lepelt meg, amit még egy Rothschild sem vehet magának. Mikor a doboz tenekén pihenő, selyem papírba burkolt rejtélyre esett szeme pillantása, eszébe jutott az Ujházi Ede ötlete és azt hitte, hogy rokona tréfát űz vele és egy régóta megárvánt, de mindig megtagadott szép Zsolnay vázának a — cseréjét kapja névnapi ajándékkul.

— Az bizonyos, hogy a nagynéném Zsolnay vázájának a törtelékét egy Rothschild sem veheti meg — morfondírozott.

És bontotta, fejtette sőt tépte a selyem papíros, amely vörös színű volt, hogy a titkát a kíváncsi szem elől jól rejtse.

— Majolika nem lehet, mert puha — dönyögött az unnevelt, akinek arcán egy pillanatra a boszu út reá, hogy eltűnjék és egy belsőből, szívből jött mosolynak, hálás köszönetet és a finom ötletért láthatatlanban is bókot mondó mosolynak adjon helyet.

Foszlós, hóteher buza lisztből sült karaj friss kenyér bujt elő az öt méter hosszú selyem papírból, amelyet kedves rokonának névnapi ajándékkul küldött Arad egyik legnagyobb iparosának felesége. Est ma Rothschild sem vásárolhatja meg magának.

A második német hadikölcsön. Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse írja: Ma délután zárták le Németországban a hadikölcsönre való jegyzéket. Ez a nagy háboru kitörése óta a második kölcsön, amelynek ismét nagy sikerét lehet konstatálni. A jegyzés eredményét részlegesen csak a jövő hét elején fogjuk megismerhetni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: A koldus diák, másodszor.

Vasárnap délután: Délibáb-utca 7. vigjáték. Este Szökött katona, népszínmű.

Hétfő: Tanay Frigyes, a budapesti Vigszínház művészeinek első felléptével: Cilinder, Mért járkálsz meztelenül.

Kedd: Tanay Frigyes második felléptével: Timár Liza.

Szerda: Tanay Frigyes utolsó felléptével: Tatárjárás, operette.

Csütörtök: délután Koldus diák, operette. Este: Vörös ördögök, operette.

Péntek: Teljesen új betanulással: Tiszt urak a zárdában, operett, először.

Szombat: Tiszurak a zárdában, operett, másodszor.

* A színház hírei. Tanay Frigyes, a budapesti Vigszínház kitűnő együttesének ez a kiváló művésze hétfőn, folyó hó 22-én kezdi meg három estére terjedő vendégjátékát. A Vigszínháznak ez ünnepelt művésze három legkitűnőbb alakításában fog ez alkalommal fel lépni. Első fellépte hétfőn, folyó hó 22-én a Cilinder és Mért járkálsz meztelenül című darabokban lesz, előbbiben Tasziló, utóbbiban Kalocsay szerepeket játsza. — Kedden a Timár Liza Kunó gróf szerepét játsza, míg szerdán a Tatárjárás Lörentey-jében bucsuzik. — Tanay Frigyes egyénisége és körvetlensége az előadások sorozatán állandóan lebilincseli a nézőt és azzal a páratlan művészettel, mellyel a budapesti közönséget derűs hangulatban tartja, bizonyára nálunk is a legnagyobb elismerésre fog találni. A vendégszereplés minden előadása a mostani rendes helyárák mellett történik. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárákkal Hajó Sándor pompás vigjátéka, a Délibáb-utca 7. szám kerül színpadra. Ez a fehér darab, amelynek eddigi összes előadásai szüfolt házak előtt zajlottak le, bizonyára most is nagy közönséget fog vonzani a színházba. A darab eseménye, a mely alatt a közönség állandóan derűt hangulatban van, oly pompás, hogy minden jelenésnél harsogó kacaj akasztja meg az előadás menetét, az összes szereplők ugyanazok, mint az első bemutató alkalmával. — Szökött katona. Vasárnap este 7 és fél órakor Szerdahelyi Kalmánnak, a népszínmű irodalom virágkorából fennmaradt kitűnő népszínműve körül színpad hosszu idei pihentetés után. A főbb szereplők Pataky Vilma, L. Kiss Marianna, Benkóné, Barics, Deli, Gyószó, Kiss Miklós stb. — Előkészületben Papa kedvence, a budapesti Magyar színház szenzációs énekes bohózat ujdonsága, melyben a társulat összes tagjai hálás szerephez jutottak és Ripacsok, Néma asszony, a Vigszínház állandó műsor darabja.

* Hasonmás. (Az Uránia ujdonsága.) A tegnapi bemutató igazolta, hogy értékes detektív történeteket is szívesen lát a publikum, ha azok a jóízűs határain belül maradnak. A mai dráma pedig minden vonatkozásában szigorúan érdekes, de sehol sem válik köznapivá és leletté. Egy bankár szomorú történetét mutatja be a film, melyben szinte kergetik egymást az idegizgató szép jelenetek. A bankára feltűnően hasonlít egy csavargó és ezt arra használja fel, hogy szelhámosságokat követ el a bankár terhére. Annnyira tökéletes ez a hasonlatosság, hogy egy alkalommal magát a bankárt fogják el és csak nagyon ügyes detektív fogásnak sikerül a bonyolított rejtélyt megoldani. A dráma főszerepét Hanny Weisse ez a tökéletes mozi színész játszja, aki egy kokott szerepében csodálatos élénk és vonzó alakot mutat be. — „Lekek harca”, Berit Weixler film az Urániában. 5

* A Kék egér az Apollóban. Harsogó kacagástól volt zajos ma az Apolló nezőtere. A zafolt nézőtérre nem akadt egyetlen ember, aki nem nevetett volna szívből azon a pompás, rendkívül szellemes mókákön és helyzetkomikumokon, amelyek egymást követik a „Kék egér” második folytatásában. Százszora jobban sikerült a „Kék egér” második része, mint az első. Több ebben a finom eszri, a komikus helyzetek ügyes s kacagtató kihasználása. A publikum nem tudott betelni a ragyogóan szellemes film mulattató meséjével. Az Apolló még szombaton és vasárnap tartja műsorán a „Kék egér” második folytatását. 3

* Golem. (Az Apolló-színház óriási szenzációja.) A mozis világában egy új szó röpött át: Golem! Ez a címe annak az 5 fejezetes filmjátéknak, amely a kinematográfia rohamos fejlődésének újabb korszakát jelenti. Az abszolút művészetnek remeke ez a csodálatos film. Az Apolló-színház óriási áldozatokat hozva, három napra megszerezte a minden idők legnagyobb filmjátékát. Hétfőre tűzte ki az Apolló a premier napját.

A hadnagy és az aradmegyei közlegény.

(Még mentették egymás életét.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 19.

Egyik aradi tartalékkórházban betegesen fekszik K. R. aradmegyei hivatalnok, aki mint volt póttartalékos közlegényként vonult be csapatához a mozgósítás idején. Az északi harctérre vezényelték és számos ütközetben vett részt, de nem sebesült meg. Nemrégén gyomorhájjal Aradra hozták és most is itt fekszik. O beszélt el munkatársunknak a következő érdekes harctéri történetet.

— A galíciai Stary Sambor határában történt. Fáradtan masírozunk, de azért egészen vidám és nyugodt volt a zászlóalj, mert előőrseink azt a hírt hozták, hogy ellenség nincs a közelben. Alkonyodott, amikor az elővéd egyszerre csak rémült izgalommal adta tudni, hogy nagy esendős csapat vár bennünket egy erdő mögött. Mi azonnal rajvonalba fejlődtünk. Alig fejeztük be ezt a munkát, az oroszok örült ordítással rontottak felénk. Sok sturmot éltem már át, de még ilyen heves összefüvésben nem volt részem. Az oroszok vadállatokként futottak felénk. Ugyiszólván ember-ember ellen küzdött. Egyszerre előttem termett valami nagyszakállu kaukázusi bestia és mellemnek szegezte bajonettjét. „Elveszem” — ez a gondolat villant át agyamon. Ebben a pillanatban fölétem valami fényes vas csillant meg és az orosz kettéhasított koponyával bukott le. Hátrapillantottam. S. B. hadnagy volt; az egyetlen tiszt, aki zászlóaljunkban nem dobta el a kardot. A tiszték ugyanis a kardot, mint fölösleges terhet, a mars legelső órájában el szokták lökni. S. B. hadnagy talán megérezte, hogy a kardjával meg fogja menteni egy ember életét. Az ütközet a mi győzelmünkkel ért véget. Az oroszok megtutamodtak, de közülük négyszázan megadták magukat. A toglyokat kisérő csoportba engem is beosztottak. S. B. hadnagy vezette ezt a kis csapatot. Amikor Stary-Samborba beértünk, pihenőt rendeltek el. A templom kertjében táboroztunk. Felhasználtam az alkalmat, hogy köszönetet mondjak életmentőnek.

— Szót se érdemel — mondta a hadnagy röviden és leült a köpönyegére szundikálni.

En közelében maradtam. Félóra múlva fölhaborodva láttam, hogy az egyik orosz fogoly S. B. mellé kuszott. A zsebéből bicskát húzott elő és a nyakának irányította a kést. Abban a pillanatban oldalról bajonetttemmel lágyékon szurkáltam az alattomos muszkát, aki pár pere múlva kiszendvedt. A hadnagy fölébredt és látva a helyzetet, mosolyogva mondta:

— Most már nem tartozunk egymásnak.

Tizennégy nap múlva a zászlóaljparancsnok közölte velünk, hogy a hadtestparancsnok mindkettőnköt a csapatok előtt történő nyilvános dícsérettel jutalmazott meg.

H I R E K. — LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

(Táviróda, cenzurázva.)

Amsterdam. Ramscapellában azt hiszik, hogy a németek már elfoglalták Nieuportot, mert az árterületen a víz színe leszáll, a zsüipek elpusztítása pedig csak így lehetséges. Ennek a ténynek fontosságát igazolni fogják a fejlemények.

Amsterdam. A Handelsbladed tudósítja azt jelenti, hogy Flandriába nagy angol erősítések érkeztek. A lombardizydei dűnát megerősített óriástáborral alakították át és az árterület határszéleit is megerősítették. Különösen Ramscapelle lett erős támaszpont.

Zürich. Elzászban tegnap angol tiszteket láttak, azt hiszik, hogy ide is angol erősítés érkezett.

London. A Glenartney nevű gőzöst, amely Bangkokból rizst szállított Londonba, reggel a csatornában megtorpedózták. A gőzös félóra alatt elsüllyedt, a legénység közül egy ember meghalt.

Milanó, március 19. A „Secolo” híradása szerint a szövetségesek exotikus csapatait a frontból a francia déli parvidékre szállították, mert renkiút sokat szenvedtek a hideg miatt. A Riviera 200.000 ausztráliait, senegal-négert és indust szállítottak el, akik itt várják be a tavaszt, hogy akkor aztán újból akcióba lépjenek.

Berlin. A német hivatalos lap királyi rendeletet közöl, amelynek értelmében a vaskezeset adandó alkalommal szövetséges államok alattvalóinak is lehet adományozni.

Berlin. A pénzügyminiszteri államtitkár a gabona és lisztkészletek felvétele alapján megállapította, hogy ezek a készletek nemcsak új termésig, hanem egészen augusztusig elegendők.

Berlin. Andrássy Gyula gróf megjelent a birodalmi gyűlés tegnapi és mai ülésén. Az ülés után a birodalmi gyűlés elnöke meghívta hivatalába Andrássyt, akit később Jagov államtitkár is fogadott.

Hága. A március tizenegyedik hivatalos angol veszteség-jegyzék szerint újabban ismét ötvennyeg angol tiszt esett el és hat sebesült meg. A háború kiterése óta hetvenket angol repülő halt meg és tíz repülőgép pusztult el.

Honvédek köszönete az aradi hölgyeknek.

(Levél a táborból.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 19.

Aradi hölgyek különféle édességet, csomagot, csokoládét, cigarettát küldtek a harctéren levő gyulai honvédek számára, akiknek nevében most Hónigesz Félix hadapród küldi köszönetét a küldeményt kapó 800. honvédegyezred 404. zászlóaljának 2. százada nevében a 126. számú tábori postáról az Aradi Közlöny útján a figyelmes hölgyeknek.

— Ugy látszik a megyei hovátartozandóság révén hárult rám a feladat — írja — hogy sok hálás köszönetet mondjak a tisztikar nevében az aradi hölgyeknek a nagyon is jó helyre tévedt szeretett adományaikért, bár a csokoládé majdnem végzetes helyzetbe sodort bennünket, ugyanis a jó csokoládé-kávé, amit balóle főztünk, kellemes illatával majdnem átesalogatja az oroszokat. A teasütemények ellenben nagyon is türelmetlenek voltak és nem győzték bevárni a tea elkészülését, ami arra a föltételezésre vezetett bennünket, hogy a sütemény tea nélkül is jó.

A cigaretták a maguk rendje-módja szerint elszivódtak. A testvéries osztozkodás után az utolsó árván maradtat közösen akartuk ugyan elszívni békecigarettaként, de ebbe már a muszka is közbeszólt; ugylátszik ő is részt szeretett volna kérni, azt hiszem úgy a cigarettából, mint a békéből. A pipadohány révén pedig a nyugalomba helyezett harctéri pipák is visszanyerték régi becsületüket.

Az édességeket is hamarosan elraktároztuk, egyrészt hogy el ne romoljanak a nagy hidegben, másrészt hogy meg ne lephessen bennünket csóktalan életünk keserű emléke.

A biztosítótűkkel (zieherhütze nadel) egyelőre biztosítatlan életünket voltunk kénytelenek biztosítani, mert — óh csodák-csodája — erre felé még biztosító ügynökök sem járnak.

Egyébként semmi új a „jaj”-vonalban. Teljesen külön bejárata, discret, butorozatlan fődözeink jól tartják meg a hideget és ha néha-néha déli órákban olvadni kezd a fejünk felett a hó, ezt is a legudvariasabban beeresztik.

Legalább ajtót tudnánk valahol szerezni, hogy az a jó öreg halál ne tudna minden kopogtatás nélkül oly elegáns könnyedséggel besuranni! Bár nem vesszük már mi sem olyan komolyan a jó öreget, annyit néztünk már vele farkasszemet, hogy nem tekintve tisztességben és szorgos munkálkodásban elért öreg korát, katonai rövidséggel letegezzük. Különben a halál is sokkal szebb idefönn, feltűnően hasonlít a Hófehérke naiv meséjéhez, a szép piros vérrel, hófehér alapon.

Mi hir hallatszik odahaza a békéről? Mi nem sokat beszélünk már róla! Egy bajtársunk említette ugyan a multkoriban, hogy ő úgy érzi, hogy a hét végén béke lesz és tényleg a hét végén meg is békült az Urban!

Még egyszer ezer köszönet a sok jóért és bizva egy dicsőséget hozó mielőbbi békében, maradjunk egymásnak továbbra is jó barátai!

— Százhatvanöt milliárd. Londonból jelentik: Crammond Edgar egy felolvasásán kimutatta, hogy a hadviselés összes költségei a hadviselőkre nézve, ha azt számítjuk, hogy július végéig fog tartani a háború, százhatvanöt milliárd koronára rugnak. Ebből az összegből hiányzanak a kisebb államok, valamint a semlegesek költségei.

— A londoni tőzsdén emelkednek a magyar értékek. A Neue Freie Presse jelenti Londonból: A londoni tőzsdén március elseje óta jelentékeny kötések történtek osztrák és magyar 1914. évi közbondok, miáltal az árfolyam két és fél százalékkal emelkedett.

— A franciák látják el pénzzel az entente-t. Párisból jelentik: A kamara elfogadta a kincstárjegyek kibocsátásának ötödik milliárdra való telemelesét. Ribot pénzügyminiszter a kamara ülésén kijelentette, hogy Belgium és Szerbia előleget kaptak, Oroszország részére pedig kamatmentes államkincstári jegyeket bocsátottak ki.

— A Kossuth-asztaltársaság tagjait értesítjük, hogy XXXII-ik évi közgyűlésüket március 23-án Kossuth Lajos halálának 23. évfordulóján, este 8 órakor tartjuk meg a Magyar király vendéglőben. Schwarcz Zsiga titkár, Nagy Kálmán elnök.

— A mit Angliában nem szabad kiállítani. Londonból jelentik: A Daily Mail manchesteri tudósítója hollanti eredetű testvért 25 font sterling pénzbüntetésre és a törvényes eljárási költségeinek megtérítésére ítélte, mert szivarosboltján kirakataba a gurkák fejevétel: késeket állítottak ki és ezt a szöveget írták alá: „Mérgezett hajló kés, a miőt a gurkák most sikerrel alkalmaznak a német katonák ellen.”

— Kintütellett gyulai honvédek. A 23. honvédhadosztályban száz vitéz katonát tüntettek ki legutóbb vitézségükért. A derék honvédek közt a gyulai 2. honvédgyalogezrednek és a 3. honvédmegyei ezrednek a következő vitéz legényei vannak: A 2. honvédgyalogezredbeli Veres Péter őrmester augusztus 30-án a klodzienkői és szeptember 1-én a kulikovi ütközetben személyes bátorságával és példájával buzdította a legénységet; az első volt, aki betört az ellenséges állásba és egymaga öt oroszot szurt le. (I. osztályú ezüst vitézségi érem.) Buzgó Péter szakaszvezető a kulikovi ütközetben kiválóan példás magatartást tanúsított. Elérett parancsnokának szakaszát átvette, rohamra vezette és egymaga három oroszot felkoncolt. (I. osztályú ezüst vitézségi érem.) Barta András tizedes a kulikovi ütközetben féltelmet nem ismerő bátor magatartást tanúsított. A rohamban előretört és Przedrzymi falu templomában egy jelzőállomást szétrombot. (I. osztályú ezüst vitézségi érem.) Düber György törzsőrmester a kulikovi ütközetben szakaszának tűzével egy ellenséges géppuskát elhallgattatott. Példás viselkedésével kiváló magatartást tanúsított. Sikertelen roham után a legénységet gyülekeztette és újra előrevitte. (II. oszt. ezüst vitézségi érem.) Juhász József szakaszvezető a kulikovi ütközetben elérett szakaszparancsnokától átvette a szakaszt és rohamra vezette. Személyes bátorságával buzdító példát mutatott. (II. osztályú ezüst vitézségi érem.) Koros Henrik szakaszvezető a klodzienkői ütközetben a legerősebb tűzben a löszert pótolta és a legvállgósabb percben a rajvonal kitartását biztosította. (II. osztályú ezüst vitézségi érem.) Burlát István tizedes a kulikovi ütközetben a rohamban előretört. A falu templomában az ellenséges jelzőállomást szétrombot. (II. osztályú ezüst vitézségi érem.) Faur György tizedes a klodzienkői ütközetben mint egészségügyi altiszt fáradhatatlanul hordozta a rajvonalból a sebesülteket, míg maga is súlyosan megsebesült. (II. osztályú ezüst vitézségi érem.) A 3. honvéd (menet-) gyalogezredbeli Kis József őrmester, a kulikovi ütközetben több összeszedett emberrel Przedravnikbe berontott, az ellenséget visszavetette, huszont oroszot roglyul ejtett, a falu északi szegélyét felgyújtotta, általában visszavonulásnál utolsónak ment vissza és csapatát tedezte. (I. osztályú ezüst vitézségi érem.) Tóth Mátyas szakaszvezető a kulikovi csatában száz főtnyi visszavonulni akaró osztag felett a parancsnokságot átvette és a visszavonulást megakadályozta, őket kifartásra bírta. (I. osztályú ezüst vitézségi érem.)

— Magyarok istene büntesd meg Angliát. A német népnek sok ellensége van, de a német szív csak egy fajt tud igazán gyűlölni: az angolt. A német ma már nem köszön „jó napot” és „jó reggelt” hanem mindenki egyformán csak egy köszöntési formát ismer: „Gott strafe England” Cato, a cenzor nem ismergette nagyobb következetességgel az ő „Carthaginem esse delendam”-ját, mint ahogy most a németek Anglia megbüntetését kérik az istentől. Ez az első szó, amellyel rég nem ismert ismerősöket üdvözölnek, ez a megszólítás familiáris levélben, ez a bevezetés az üzleti korrespondenciának. S a szokás kezd most már nálunk is meghonosodni. A sok háborus jelvény között már eddig is volt egy-kettő német felírással: „Gott strafe England”. Most már sürűn látni magyar jelvényeket: „Atok Angliára.” A szokás tolyton terjed a legutóbbi hetekben már számos aradi cégnek az üzleti levelezésére ráültik a bélyegzőt: „Magyarok istene, büntesd meg Angliát!”

— Háborus vásár. A tavaszi országos vásár már kezdődött Aradon. Más években ez, ha nem is jelentős, de mégis esemény volt, négy-öt napra valamivel forgalmasabbá tette az utcákat, tereket s főleg a vasárnapnak költözött nagy élénkséget, színt. Az idén szinte alig lehet észrevenni, hogy vásár van. Néhány deszkabódé meredezik csak árván, elmaradtak az árúrok, elmaradtak a vidékiek is. Az állatvásár még inkább háborus képet mutat: alig van valami felhajás s érdeklődés.

— Az aradi autonóm katolikus kör tisztújító közgyűlését március 21-én d. u. 4 órakor tartja meg saját helyiségében, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— Az Acsev. külön motorjáratai a vásár alkalmával. Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága értesíti a közönséget, hogy az aradi országos vásár alkalmával a vásárra utazó közönség kényelmére a rendes vonatokon kívül még a következő külön vonatok fognak közlekedni: március hó 18., 19., 20. és 21-én Aradról Mezőhegyesen át Kétegyházáig a d. u. 2 óra 25 percekor induló 19. számú motorosvonat, mely Mezőhegyesről Kétegyházára közvetlen csatlakozás képen — tehát átszállás nélkül — mint 217. számú motorosvonat közlekedik: március hó 19. és 21-én: Kétegyházáról Mezőhegyesen át Aradig a reggel 4 óra 12 percekor induló 212. számú motorosvonat, mely Mezőhegyesről Aradig közvetlen csatlakozás képen átszállás nélkül mint a 32. számú személyvonat másodrésze közlekedik; Pankotáról Aradig a 111. másodrészes számú motoros vonat; Aradról Pankotáig a d. u. 4 óra 46 percekor induló 104. számú motorosvonat, melyhez helyimotorjegyek lesznek kiadva; március hó 21-én Opécskáról Aradig a reggel 5 óra 4 percekor induló 12. számú motoros vonat.

— A vadászkatona verse. Az alábbi verset Hammer Adám 28-as vadász írta, a ki ugyancsak birkózik a magyar nyelvvel. Szíve azonban magyar és a verslábak taktusára dobog, mint azt Hazáért küzdő 28 Feldjäger című verse mutatja. Ennek utolsó strófája így beszél:

Álgya Isten a magyar Vére,
Sok szákmány szerez a Feldjäger.
A huszonnyolcas oly jó Vadász,
Éjjel nappal a Hazáért Hadász,

Mi, kívánságához képest, közöljük a mérész rimeket. A ki éjjel-nappal hadász a hazáért, annak joga van hozzá, hogy olyan verset írjon, a milyent — akar.

— Tilos a keményített ing. Leipzigről jelentik: A városi tanács rendeletet adott ki, amely szerint a buzakeményítőnek más célra való felhasználása okából megtiltja az ingek, gallérok és ruhaneműek keményítését.

— Eljegyzés. Folyó hó 16-án Bund Emikét eljegyezte Mossoczky Institoris Ferenc, cs. és kir. tartalékos zászlós.

— Tüntetések az olaszországi drágaság miatt. Velencéből jelentik: A városban állandóan véres tüntetések vannak a nagy drágaság ellen. Tartanak tőle, hogy nemsokára általános sztrájk fog kitörni.

— A Hitelbank közgyűlése. Budapestről jelentik: A Magyar Általános Hitelbank mai közgyűlésén a részvényesek lelkesen megünnepelték Ullmann Adolfot, az intézet vezérigazgatóját, aki éppen negyven évvel ezelőtt lépett a bank szolgálatába. Az osztalékot a közgyűlés harmincegyedik koronában állapította meg.

— Aradi asztalos-műhelytől a szerkesztői asztalig. Budapestről jelentik: A Budapesti Tagblatt című politikai napilap felelős szerkesztőjéről Schmidt Miklóst, az ismert német versíró hívta meg a kiadótulajdonos Schmidt, a kinek költemény kötetéről az Aradi Közlöny többször írt, mint ösmeretes, asztalossegédként kezdett írni és csakhamar ismertté vált a neve a külföldön is.

— Az olasz kis lutri fekete napja. Milanoból jelentik: A Corriere della Sera írja hogy március hatodikán, szombaton az olasz lottójövedékek rendkívül szomorú napja volt. Palermó és egész környékének népe mintegy összebészélés alapján, az annyira kedvelt 31—26—47 ternőt tette meg és ez a szám a húzásnál tényleg ki is jött. A lottóigazgatóság hozzávetőleges számítás szerint egy millió liran felül volt kénytelen nyereségeket kifizetni.

— Osztrák és magyar hadi segélyzöbélyek százát egy koronájával veszi Kerpel László könyvkereskedése. Ugyan-e még vásárol egész bélyeg-gyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— Az új ügyvédi nyomtatványok Kerpelnél. Rik... vasztékban Kerpelnél.

„Jönnek a szük-nadrágosok.”

(A magyar baka hire az ellenségél.
— Akik mindég jövedvűek a háboruban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 19.

Egy arad-hegyaljai jómódu tisztviselő jutatta el hozzánk fiatal hadi-önkéntes Kriegerfreiwilliger öccse levelét, amely az északi harctérről jött. Nem annyira a megirt nagy harctéri események teszik érdekessé, mint soraiból kiáradó bátor jövedvű és ötletes vidámság, amely annyira jellemzője a magyar baka gondolatvilágának, érzéseinek. A levél így hangzik:

— Kelt Tul a Tiszán. Kedves jó Tivadar-kám! A dátum még tegnap ki volt petykoltva, de jött egy avisó, hogy „Alarad”, tehát muszáj voltam utána pontot tenni. Kiruccantunk egy kicsit a muszkák megriasztani. Olyan régen nem hallani felőleket semmit. Engem a kötelesség rém módon lefoglat, ha volna is egy kis időm, akkor nincs alkalmas hely, hogy egy lapot megírjak, vagy hideg, vagy sár van.

Nem tudom már biztosan, hogy ki kéri meg a multkor, hogy az itt lezajló napokot egynéhányat tessek le. Most van egy kis időm és papírom, tehát a karácsonyi ünnep folyamán történt harcot nagyjából ismertetem. No kezdjük. Igen szép kis esetepaté volt.

December 16-án még Oroszország egyik kis városának határán néztünk farkasszemmel a muszkával. Mikor szürkülni kezdett (ezt aszerint a harcok, mert ilyenkor, vagyis sötétben szokott lenni az ebéd) ekkor is vártuk a menászt, de a leves helyett kapjuk a parancsot, hogy összekapolni s egy óra múlva indulás. Hogy hova, senki se tudja. Gondoltunk mi tüt-lát, még azt is, hogy a Kárpátokba megyünk. En is mondtam a fiúnak, hogy csomagolja össze a szegénységem, én addig utánanézek a menetrendnek.

Hát hallom, hogy a jobbszárnyon magyar fiukra van szükség. Ugy is volt. Hét óraor nekiindultunk a nagy utnak, még hozzá pogácsa nélkül. Irtóatos nagy sárban ballagunk, számlálgatva a kilométereket, egyszerre csak átéljük az orosz határt s már az egyik labunk Galiciában volt. Itt mindenki nátrator-dult, egy kis megjegyezni valóját elmondva s füttyürészve tovább vándoroltunk.

Már meg is virradt és ismét besötétedett, mi még mindig mentünk. Egyszer látjuk, hogy egy helyen nagy kivilágítás van, a fényoszlop nagyban dolgoznak. Nézem a térképet, hát látom: Krakau, egy és fél óra múlva már ott is voltunk. A főutcáján tartunk, egyik zenés-tükrös kávéházból kihallatszik ez a nótá, hogy „Kelj fel anyám, kelj fel a te sírodból. Nezd meg, mi lett a te kedves fiadból.” Ennek hallatára én is érzetem valamit a szememben. De, csak tovább tartottunk. Egyszer egy kurjancs ismét a mi mondja, hogy: „Nem lesz olyan visszatérés sohase”. Gondoltam magamban, hogy mi még náladnál is messzebb megyünk, hát akkor onnan hogy jöjjünk vissza! De azért csak nyomtuk a kilométereket. Ugy egy óra felé kiértünk a külvárosba, itt volt egy kis pihenő és egy kávéház. Bevágtam én is egy csokor sardiniát, meg egy pohár sört és a kávé utra is vettem egy kis nyálankaságot, de ma már elfogyasztottam, nehogy a muszkának maradjon.

Ugy reggel kilenc óra felé egy nagy városba értünk (Vielicka). Mondják a népek, hogy a muszkák itt nagy vereséget szenvedtek, több ezer meghalt. A sóbányába menekültek, ott meg az ágyu tönkretette őket. De a várost piszkos módon kipusztították. Ionu aztán másnap nagy haraggal hoztatógtunk őket üzni, mindenütt a nyomukba voltunk. Ejjel ismét egy nagy városba értünk: „Bochnia”. Itt a nép lárt karokkal fogadott bennünket. Traktáltak volna teával, de nem volt időnk. Mondják, hogy a muszkák, a mikor hallották, hogy jönnek a szük-nadrágosok, mindent itt-hagyva, hozzáfogtak a futásnak. Egynéhány muszka lusta volt szaladni, az ott is maradt. No aztán, a melyik faruba értünk, mindenütt mondták a népek, hogy meg székáltak, csak roantak. Mi meg utánuk. Soka... is fogunk.

Az Arad városi rendőrség és tűzország nyugdíjpótló és segélyző egyesülete mint szövetkezet.

Meghívó.

Az Arad városi rendőrség és tűzország nyugdíjpótló és segélyző egyesülete mint szövetkezet tagjai 1915. évi március hó 28-án d. e. 10 órakor a városbára földszinti kitermében tartandó

IX-ik rendes évi közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívotnak, azzal, hogyha a szövetkezeti tagok ezen közgyűlésen határozatképes számban meg nem jelenének, tekintet nélkül a megjelentek számára a közgyűlés 1915. évi április hó 15-én d. e. 10 órakor lesz megtartva.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésre két rendes tag kiküldése.
2. 1914. évi mérleg, veszteség- és nyereség számla bemutatása az Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése kapcsán, valamint a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
3. Hat igazgatósági tag választása 1915—1917. évre az alapszabály IX. fejezet 27. §. 7. a) pontja értelmében.
4. Három felügyelő bizottsági tag választása 1915. évre az alapszabály IX. fejezet 27. §. 7. e) pontja illetve 30. §-a pontja értelmében.
5. Esetleges indítványok.

Arad, 1915. március hó 14-én.

Dr. Grumáz László,
vezérigazgató.

1055

FIGYELMEZTETÉS. A közgyűlésen minden részjegy után a tag egy szavazattal bír: de tiznél több szavazata nem lehet. A szavazati jog személyesen vagy írásbelileg meghatalmazott önjogi szövetkezeti tag által gyakorolható. Esetleges indítványok az alapszabályok 27. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatósághoz írásban beterjesztendők.

Mérlegszámla 1914. december 31-én.

Vagyon.	Kor.	fil.	Töher.	Kor.	fil.
Pénztárkészlet	800	37	Adományok	3897	20
Letart	220	—	Törzsbefizetési díjak	1798	42
Értékpapír	24490	—	Törzsvagyon 1913. év végén	31402	46
Hitelkérdések	4294	29	1914. évi tiszta nyereség	1126	63
Adósság	8420	05			
	38224	71		38224	71

Moldován Ödön, s. k. Dr. Grumáz László, s. k. Szcsepkyvszky Theofil, s. k.
könyvelő. vezérigazgató. pénztárnok.
Berecz Ferencz, s. k. Green Nándor, s. k. Dr. Tisch Mór, s. k.
igazgató. igazgató. igazgató.
Rédl János, s. k. Kovács Antal, s. k. Molnár Mihály, s. k.
igazgató. igazgató. igazgató.
Jelen mérleg-számlát, a veszteség- és nyereség-számlát, a vonatkozó fő- és mellékkönyveket, azoknak mellékleteit átvizsgáltuk, azokat teljesen rendben, helyesen és pontosan vezetve találtuk.

Dr. Hank Albert, s. k. Kress Emil, s. k. Vidéky Gusztáv, s. k.
fb. tag. fb. elnök. fb. tag.

6436—1915. kh.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Belügyminister ur 31002/915. sz. rendelete alapján közhírré teszem a buza és rozsliszt kimélessérről szóló 649/915. M. E. sz. rendeletet, a mely 1915. évi március 20-ik napján lép életbe:

1. §.

Kenyér, kenyéreműek, vagy más sütemények előállításával (par, vagy keresetszerűen foglalkozó vállalatok, üzemek, üzletek, vagy egyének az 5. §. rendelkezései alá nem eső kenyérnek, kenyéreműeknek, vagy más süteménynek előállításához buza, vagy rozslisztet, vagy ezeknek árpalisszttal való keverékét csak úgy használhatják, továbbá a már elkészített lisztet megsütésre csak akkor fogadhatják el, ha a felhasználít lisztmennyiségnek legalább 50 %-a tengeri liszt.

2. §.

Olyan kenyeret, kenyéreműt, vagy más süteményt, amelynek előállításához buza vagy rozslisztet az 1. §-ban megállapított aránynál nagyobb mennyiségben használtak fel, tilos forgalomba hozni, kivéve, ha az 5. §-ban megállapított kivételek alá esik.

Az 1. §. rendelkezéseinek megfelelő arányú keverékből előállított kenyeret, kenyéreműt, vagy más süteményt, ha sulya kislülve 50 grm-nál nagyobb, csak a sütés befejezésétől számított 24 óra eltelte után szabad forgalomba hozni.

3. §.

A Belügyminister az 1. és a 2. §-ban foglaltaktól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg olyan helyekre nézve, ahol tengeriben hiány van. Ilyen esetben a kenyérhez, kenyéreműhöz, vagy más süteményhez a buza vagy rozslisztet oly arányban kell felhasználni, hogy az egész keverékben legalább 25% burgonya legyen.

4. §.

Az 1. és 3. §-nak a buza, rozs, árpa és tengeri liszt, valamint a burgonya keveréki arányára vonatkozó rendelkezéseit a Belügyminister a törvényhatóság 1. tisztviselőjének felterjesztésére a törvényhatóság egész területén vagy 1. egy részén a magánháztartásokra is kötelezőnek állapíthatja meg.

5. §.

Az 1. és 2. §-ok rendelkezései alá nem esik:
a) az a cukrász sütemény amelyben az előállításához felhasznált összes anyagokból a liszt nem éri el az egész mennyiség 50 %-át
b) a buza, rozs, vagy árpaliszt felhasználása nélkül előállított mindennemű sütemény

e) a pékiparban előállított szokott vizes zsemlye: a vizes zsemlyét azonban naponként csak egyszer abaan az időben szabad előállítani, amelyet erre kázságokban a főszolgabíró, rendezett tanácsu és törvényhatósági jogú városokban, valamint Budapest székesfővárosban és Fiume városában és kerületében a városi tanács, a község, vagy város egész területére egységesen megállapít.

d) az a sütemény, amelyet kórházak, üdülő-házak és gyermekeket vagy betegeteket ápoló egyéb intézetek szükségletére vezető orvosok határozott mennyiségben és minőségben megrendelnek;

e) a katonai parancsnokságok által megrendelt sütemény.

6. §.

Aki az 1—5 §-ok rendelkezéseit megszegi, kihágást követ el, és az 1914. évi L. törvénycikk 9 §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással, és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség működésének területén, az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

8. §.

E rendelet életbaléptével hatályukat veszítik a 8800—1914 M. E. számú renbeletnek ezzel ellenkező rendelkezéssel.

Arad, 1915. március 19.

Green, főkapitány.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-uten 2. sz.

Telefon 242. Teleton 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket a minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Ektáron tart:

villanyos csillárokat, villanyos fűződényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajsütő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket.

5076—1915. sz.

Felhívás!

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1822-4—1915. sz. rendelete következtében felhívom az Aradon tartózkodó aradi és idegen illetőségű 1891., 1895. és 1896. években született, a népfőlkelő szemléken alkalmatlanoknak nyilvánított, vagy a népfőlkelési szolgálat alól felülvizsgálat úján felmentett, az alább megjelölt mesterséget folytató B) alosztályú népfőlkelőket, hogy összehírásuk végett folyó évi március hó 25 től 31-ig bezárólag az aradvárosi katonaiügyi osztálynál jelentkezzenek.

Ezen összehírásához a következő mesteremberek tartoznak jelentkezni: vas- és fémcsatargályosok lakatosok, géplakatosok, szerzőkészítők, Kovácsok, marék, vas- és fémöntők, műsz. részak, ólomforrasztók, bádigosok, ácsok; asz-

talosok nyergeseg, szijgyártók, timárok, cipészek, csizmadiák és szabók.

Azok, akik a vasutaknál, waggonyárban, a MARTA-gyárban és a Neumann Testvérek gyártelepén, vagy oly üzemknél vannak alkalmazva, mely üzemek a hadsereg részére dolgoznak, és mely üzemek alkalmazottjai népfőlkelő szolgálat alól már felmentettek, jelentkezésük alkalmával az alkalmazó gyár vagy vállalat vezetősége által kiállítandó igazolványt hozzák magukkal.

Akik ezen jelentkezést elmulasztják vagy késedelmesen jelentkeznek, szigoruan fognak büntettni.

Arad 1915. március 16-án.

Varjassy Lajos,
polgármester.

„PENSIO EXQUISITE“
VILLA IRENEA
VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha. Gyönyörű fekvésénél fogva ádültést kívánó tisztek részére különösen alkalmas.

Helybeli részvénytársaság

keres gyakorlott gépirót,

ki magyar és német nyelven stenographál, továbbá

gyakornokot,

ki magyarul és németül ortographice helyesen ír és gyakorlott gépiró.

Ajánlatok „Gépiró“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

1047

